

ICRC

MEDIA RELATIONS UNIT
International Committee of the Red Cross
19, avenue de la Paix
1202 Geneva
Switzerland
Phone: +41 22 730 3443
Fax: +41 22 734 8280
press.gva@icrc.org
<http://www.icrc.org>

Tisková zpráva MVČK¹ № 10/103

14. červen 2010

Uzávěra Gazy: již ne další rok!

Ženeva/Jerusalem (MVČK): 1,5 milionu obyvatel Gazy je vystaveno velkému strádání, neboť se jim nedostává humanitární pomoci. Pouze okamžité zrušení uzávěry Gazy může být řešením.

Vážný incident mezi izraelskými ozbrojenými silami a aktivisty flotily směřující do Gazy znovu obrátil pozornost k akutním strážním, které je obyvatelstvo Gazy nuceno snášet.

MVČK opakovaně zdůraznil, že špatná situace v Gaze nemůže být vyřešena jen poskytováním humanitární pomoci. Uzávěra uvalená na Gazu se chystá vstoupit do čtvrtého roku trvání a dusí jakoukoli možnost ekonomického rozvoje. Obyvatelé Gazy strádají nezaměstnaností, chudobou a boji a tamní zdravotní systém je na katastrofální úrovni.

Obyvatelstvo Gazy jako celek je trestáno za činy, za něž nenese přímou odpovědnost. **Uzávěra tedy představuje kolektivní trestání, které je zřejmým porušením izraelských povinností z mezinárodního humanitárního práva².**

„Uzávěra má devastující vliv na 1,5 milionů osob žijících v Gaze“, říká Béatrice Mégevand-Roggo, vedoucí operací MVČK na Středním Východě. „To je důvodem, proč vyzýváme Izrael k ukončení uzávěry a vyzýváme všechny mohoucí ovlivnit situaci, vč. Hamásu, k nejvyšší pomoci civilistů v Gaze. Opatření Izraele daná oprávněnými bezpečnostními zájmy musí být v rovnováze s právem Palestinců na normální a důstojný život“.

Mezinárodní společenství musí zajistit, aby opakované výzvy států a mezinárodních organizací na otevření uzávěry byly konečně vyslyšeny.

Izrael je podle mezinárodního práva povinen zajistit, aby byly uspokojeny základní životní potřeby obyvatel Gazy včetně odpovídající zdravotní péče. Palestinské úřady musí pak v rámci svých možností učinit vše pro poskytování odpovídající zdravotní péče, dodávky elektřiny a obnovu infrastruktury v Gaze.

Všechny státy mají dále povinnost připustit a umožnit rychlý a bezpodmínečný průchod všech pomocných potřeb, vybavení a personálu.

Izraelský voják G. Shalit je již zadržován pátým rokem. Hamás nadále neumožňuje MVČK jej navštívit. V rozporu s mezinárodním humanitárním právem rovněž odmítl umožnit mu kontakt s rodinou. MVČK znovu vyzývá ty, kdož G. Shalita drží, umožnit mu pravidelný kontakt s rodinou, a zdůrazňuje dále povinnost zajistit mu řádné zacházení a lidské a důstojné podmínky.

¹ **Mezinárodní výbor Červeného kříže** – ICRC (Ženeva). Neutrální, nestranná a apolitická instituce. Misí MVČK je pomoc a ochrana obětí ozbrojených konfliktů a vnitřních násilností, jakož i prosazování mezinárodního humanitárního práva a dohled nad jeho dodržováním. Je – stejně jako státy či mezinárodní mezivládní organizace – subjektem mezinárodního práva.

Spolu se 186 *národními společnostmi* Červeného kříže (Č. půlměsíce a Davidovy hvězdy) tvoří *Mezinárodní červený kříž (Mezinárodní hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce)*. [pozn. překl.]

² srv. např. čl. 33 IV. Ženevské úmluvy z 12.8.1949, o ochraně civilních osob za války [pozn. překl.]

Živobytí v ruinách...

Ačkoli je nyní do Gazy propouštěno 80 druhů zboží (dvakrát více než před rokem), je to jen zlomek proti 4.000 položek, které mohly být dováženy před uvalením uzávěry. Ceny zboží obecně vzrostly, zatímco kvalita upadla - to je jeden z důsledků velmi nepravidelného obchodu probíhajícího prostřednictvím tunelů pod hranicí mezi Egyptem a Gazou, který se snaží uzávěru obejít.

Úrodná zemědělská půda v blízkosti hraniční zdi byla probíhajícími bojovými operacemi změněna v poušť, což zasáhlo obyvatele mnoha venkovských usedlostí. Nárazníková zóna předepsaná Izraelem zasahuje v praxi přes kilometr do pásma Gazy, což představuje jednu třetinu veškeré zemědělské půdy v Gaze. Zemědělské aktivity v oblasti jsou překaženy bezpečnostními podmínkami. Vynucení bezpečnostní zóny Izraelem a časté násilnosti vyústily nejen ve ztráty civilních životů a zničení civilního majetku, ale také ve zchudnutí a „vymístění“ řady rodin.

Rybáři v Gaze jsou výrazně zasahováni Izraelem stanovenou redukcí lovišť. Poslední omezení (3 námořní míle) velmi zasáhlo kvalitu i množství úlovků. V důsledku toho je téměř 90% ze 4.000 rybářů v Gaze buď na úrovni chudoby (s měs. příjmem mezi 100-190 USD) nebo velmi chudí (méně než 100 USD měsíčně) – v r. 2008 to bylo 50%. V boji o přežití nemají rybáři prakticky jinou volbu, než se plavit i do zapověděné zóny a riskují zastřelení izraelským námořnictvem.

„Byl jsem již několikrát zatčen a má loď zkonfiskována,“ říká Nezar Ayyash, vedoucí rybářské unie v Gaze. „Je to náš život – víme, že náš rybolov může stát život, ale nemáme jinou volbu, než vyplout na našich lodích: potřebujeme uživit naše rodiny.“

Žádný lék v dohledu pro nemocný systém zdravotní péče...

Gaza trpí akutní krizí v zásobování elektřinou. Její dodávky jsou v průměru 7 hodin denně přerušeny. Důsledky pro veřejné služby, zejména zdravotnictví, jsou devastující. Nemocnice se snaží spoléhat na generátory bojující s výpadky elektřiny.

Přerušování dodávek proudu znamená vážné riziko pro péči o pacienty – a jejich životy. Rozběhnutí generátoru trvá dvě až tři minuty, během nichž elektrické přístroje nefungují. Znamená to ruční náhradu činnosti dýchacích přístrojů, přerušování dialýz, nemluvě o operacích narušovaných ztemněním operačního sálu...

Aby to bylo ještě horší, zásoby paliva pro nemocnice zůstávají vyschlé. Jen v letošním roce přinutilo přerušování dodávek paliva třikrát nemocnice přerušit provoz chirurgií a přijímat jen opravdu akutní stavy. Dětská nemocnice v Gaze musela převést jinam všechny své pacienty, protože již dále nemohla plnit svou funkci.

Prádelny jsou opakovaně zavírány. Vzhledem k rostoucí spotřebě elektřiny v létě na provoz klimatizací se situace nemocnic dále zhorší, nebudou-li povoleny větší dodávky paliva.

Výpadky elektřiny také poškozují základní zdravotnické přístroje. Opravy jsou obtížné, neboť i náhradní díly do zdravotnických přístrojů podléhají uzávěře Gazy a jejich opatření je otázkou mnoha měsíců.

Dovoz elektrod pro elektrokardiografii má „zpoždění“ již od srpna 2009. Pacienti jsou tak podrobeni riziku nemožnosti zjistit včas srdeční problémy. Vlivem těchto omezení bude většina monitorů v Gaze neschopna provozu od konce měsíce. Špatný stav vybavení je hlavním důvodem, proč velké množství pacientů musí hledat ošetření mimo Gazu.

Zásoby základních zdravotnických potřeb jsou na svém minimu vlivem přerušování spolupráce mezi Palestinskými úřady v Ramaláhu a Gaze. Koncem května 2010 je v Gaze nedostupných 110 ze 470 léčiv pokládáných za nezbytné (chemoterapeutika, léky pro hemofiliky). Přerušování chemoterapie má dramatické následky, i když je další léčba zahájena. Hemofilici trpí neztišitelným krvácením, neboť léčiva jako Faktor VIII a IX nejsou dostupná.

Ve skladech již chybí přes 110 ze 700 položek materiálu na jedno použití a jedinou možností se tak stává použití opakované, ať se jedná o vzduchovody dýchacích přístrojů, sáčky používané při kolostomii, ačkoli možné infekce mohou pacienta ohrozit na životě...

„Stav zdravotnictví v Gaze ještě nebyl horší,“ uvádí Eileen Daly, koordinátorka MVČK pro zdravotní péči v oblasti. *„Zdraví bylo zpolitizováno: to je hlavní důvod selhávání zdravotního systému. Jestli se něco nezmění, bude následovat dramatický pád. Tisíce pacientů mohou zůstat bez léčby a dlouhodobý výhled bude více a více znepokojující.“*

Zdravotnictví a zdravotní péče v Gaze je dále oslabeno hroznými omezeními pohybu lidí do a z Gazy. Omezení znemožňují zdravotníkům opustit Gazu a dále se vzdělávat ve svých dovednostech, technikům pak přijet a opravit zdravotnické přístroje.

Nedostatečná sanitace je hazardem se zdravím a životním prostředím...

Nedostatek řádných sanitárních zařízení a užívané zemědělské metody znečišťují zdroje vody v Gaze. Jen kolem 60% území s 1,5 milionem obyvatel je připojeno na kanalizaci. Nečištěné splašky odtékají do říček tekoucích přes města a ohrožují zdraví obyvatelstva na březích.

Vodonosné vrstvy jsou přetěžované, a proto pitná voda obsahuje velké množství dusitanů a soli. Není vhodná k pití a představuje riziko infekcí.

Shromažďování vhodných materiálů k opravě vodovodů a kanalizací je pomalé a je otázkou náhody. Materiál se dá získat jen „tunelovým obchodem“ a jeho kvalita je otázkou, jiné díly (elektrická čerpadla) nejsou k mání vůbec.

„Momentální situace je kritická a může vést i k poškození podzemních zdrojů vody,“ říká Javier Cordoba, vedoucí aktivit MVČK zaměřených na pitnou vodu a sanitaci. *„Musí se realizovat rozsáhlé projekty, jako stavba odsolovacího zařízení, které budou šetřit zdroje podzemní vody. Uzávěra musí být uvolněna, aby mohlo být použito 4,5 milionu USD získaných od dárců již před rokem.“*

Aktivity MVČK v r.2010

MVČK v Gaze pokračuje v těsné spolupráci s Palestinským Červeným půlměsícem a podporuje jeho snahu rozvinout dále základní humanitární aktivity v Gaze zahrnující i přednemocniční neodkladnou péči a psychosociální aktivity. MVČK dále podporuje stavební a rekonstrukční práce na třech stanicích první pomoci Palestinského ČP poškozených během loňské války.

MVČK monitoruje pečlivě situaci civilistů zasažených vedením bojových operací nebo ozbrojenými násilnostmi. Důvěrně jedná s úřady nebo zúčastněnými ozbrojenými skupinami připomínaje jim jejich povinnost jednat v souladu s mezinárodním humanitárním právem a dalšími mezinárodními pravidly.

MVČK se snaží zajistit alespoň jistou úroveň zdravotní péče nemocným a raněným, ale kvůli omezením může udělat jen to, co je možné. Doručuje náhradní díly k udržení zdravotnických přístrojů v provozu, pravidelně zásobuje zdravotnická zařízení léčivými dalšími zdravotnickými potřebami, především pro oddělení emergency a operační sály. Poskytuje technickou podporu Protetickému centru a Centru pro dětskou obrnu v Gaza City, kde bylo letos léčeno 1.000 pacientů.

MVČK činí vše možné ke zlepšení dodávek elektřiny a pitné vody do nemocnic, opravy jejich sanitárních systémů, prádelen a jiných služeb. Buduje rozšíření Centra dětské obrny v Gaza City.

MVČK pokračuje v posílení čističky v Rafahu, která bude sloužit 170.000 lidem. Pro dokončení je však třeba přes přechody dopravit některá zařízení. Zlepšení vodovodů a kanalizací povede nejen k dostatku bezpečné pitné vody, ale i k obnově vodonosné vrstvy.

MVČK v Gaze pomáhá rodinám v nouzi pracovními programy a zemědělcům pomáhá zvýšit výnosy. Zejména pomáhá při obnově zemědělské půdy zničené vojenskými operacemi i dodávkami osiva.

Více než 800 obyvatel z Gazy zadržovaných Izraelem je od června 2007 bráněno v návštěvách jejich milovaných, kdy Izrael přerušil program návštěv. Ke zmírnění této situace zdvojnásobil MVČK počet návštěv svých delegátů a předávání rodinných zpráv zadržovaným a jejich rodinám.

Od ledna do května 2010 MVČK:

- navštívil 450 osob zadržovaných v pásmu Gazy a sledoval podmínky zadržování, zdravotní péči a uplatňování procesních záruk. Svá zjištění projednával pravidelně s úřady a bylo-li toho třeba, podával důvěrně námítky,
- třikrát měsíčně navštěvoval 300 obyvatel Gazy zadržovaných ve 20 zařízeních v Izraeli,
- doručil přes 300 rodinných zpráv mezi zadržovanými a jejich rodinami v Gaze,
- poskytl cca 90 tun léčiv a nutného zdrav. materiálu osmi státním nemocnicím,
- vyřídil 17 požadavků palestinského min. zdravotnictví týkajících se udržení speciálních zdrav. přístrojů v chodu (zejména tak poskytl náhradní díly pro ultrazvuky, mamografy, kyslíkové rozvody na JIP, čočky do laryngoskopů a zdroj pro CT. Dále šlo o náhradní díly na nemocniční generátory a zařízení prádelen),
- poskytl technickou pomoc oddělení neodkladné péče nemocnice Shifa, včetně dvou kurzů pro personál emergency (50 lékařů a sester),
- poskytl údržbu více než 60 sanitkám MZ a navštívil 15 stanic záchranné služby ke zjištění aktivit a potřeb,
- podpořil rozvoj kapacit Palestinského ČP jako koordinátora zdrav. záchranných služeb v Gaze,
- poskytl podporu rekonstrukčních prací na třech stanicích záchranné služby palestinského ČP,
- organizoval semináře připravenosti na katastrofy pro Palestinský ČP,
- uskutečnil šíření mezinárodního humanitárního práva pro představitele Hamasu, ozbrojených skupin, akademických a církevních kruhů

Pro další informace, prosím, kontaktujte:

Dorothea Krimitsas (English/French), ICRC Geneva, tel: +41 22 730 25 90, +41 79 251 93 18

Florian Westphal (English/German), ICRC Geneva, tel: +41 22 730 22 82, +41 79 217 32 80

Cecilia Goin (English/Spanish), ICRC Jerusalem, tel: +972 52 601 91 50

Nadia Dibs (Arabic), ICRC Jerusalem, tel: +972 2 582 88 45, +972 52 601 91 48

Hicham Hassan (Arabic), regional spokesperson in Cairo, tel. +20 1 87 42 43 44

Simon Schorno (English/French), ICRC Washington, tel: (+1 202) 361 15 66

nebo navštivte www.cicr.org

Pro ČR vydal:

Český červený kříž

info@cervenykriz.eu

-mj